

Torp och backstugor i Ekered, Torp, Hökåsen och Borrarp

Under 1970-talet gjordes en torpinventering omfattande Dalstorps socken. En målsättning var att med skyltar markera platserna där försvunna torp och backstugor legat. Skylten skulle förutom torpets namn innehålla information om när torpet/backstugan övergavs.. Förutom den kunskap som då fortfarande fanns kvar om torpen, användes bland annat den häradsekonomiska kartan från 1890-talet.

Av olika skäl blev inventeringen inte färdig. En mängd skyltar sattes ut, men det finns ett antal torp och stugor som inte har markerats. Det finns inte någon dokumentation som redovisar resultatet av inventeringen, det vill säga vilka skyltar som satts ut och var torpen och stugorna legat.

Vad gäller den norra delen av Dalstorps socken omfattande Ekered, Torp, Hökåsen och Borrarp var Rolf Johansson på Svedjorna högst delaktig. Vi har nu tillsammans utgående från hans gamla arbetspärm, letat rätt på merparten av platserna för torpen och stugorna och mätt in deras positioner. Dessutom har jag utnyttjat det äldre kartmaterialet med tillhörande beskrivningar som finns tillgängligt på Lantmäteriets hemsida. Detta fanns inte tillgängligt vid inventeringen på 1970-talet.

Rolfs arbetspärm innehåller en mängd information hämtade från husförhörslängder om de personer som bott på torpen. Denna information har jag inte tagit med i detta dokument.

Gårdar

Ekered omfattade ursprungligen 5 gårdar:

- Lillegården
- Kronogården
- Månsagården även kallad Håkagården
- Storegården
- Ågården

Ågården har dock karaktären av ensamgård med ett läge ca 2 km öster om de övriga gårdarna (Ekereds by), och med sina inägor tydligt separerade från de övriga gårdarnas.

Torp omfattade ursprungligen 2 gårdar

- Västergården
- Östergården

Borrarp var säteri med medeltida anor.

Hökåsens uppkomst framgår av ett protokoll från Kinds häradsrätt 27/7 1608. Målet behandlar en tvist mellan bönderna i Karsbo och Borrarps ägare Olof Andersson och tycks handla om vad som hör till torpet Hökåsen. Det uppges att en lagmanssyn hade hållits 7/5 1566 varvid 4 torp som hustrun Margareta på Borrarp (Lasse Brömses efterleverska) hade låtit bygga på fåmark som var gemensam för Borrarp, Ekered och Karsbo. Tvisten 1608 rör tydligen bara Hökåsen och de övriga torpen som utsyntes 1566 nämns inte vid namn. 1608 beslutas att det område som Olof Andersson ingärdat vid Hökåsen får bibehållas. Det beslutas även att Hökåsen skall skattläggas till ¼ hemman. Jag har gjort ett försök att läsa hela protokollet som rör utredningen

om Hökåsen 1608. Det mesta är nog rätt men det kan nog finnas något som jag tolkat fel. Jag har följt originalet ord för ord men använt modern stavning:

Den 27 juli (1608) K. Mait:s utskickade(??) trogna tjänare Måns Jönsson och Israel Andersson efter H. K. M:ts fullmakt och befallning den(?) allmänlig stämman höllo i Stålaröd och rannsokade om ödegårdar (och) oskattelagda torp både skatte och krono och frälse, om något sådant finnas kunde. och annat mera .....?, varandes både fogden jag och nämnden.

Då i bland annat som förhandlat blev kom ock fram Mårten i Karsboda och Nils ibidem samt de bönder som bo i Ekeröd i Dalstorps socken, och klagade över välbördige man Olof Andersson till Borrarp, att han av allas deras fåmark har låtit uppbygga ett torp Hökåsen vid namn, dem till men, hinder och förfång, såsom och framlade ett Lagmansdombrev, utgivet och undertecknat av S (Salig) Nils Ribbing till Svanserid, Bror Eriksson till Risa och Halvard Knutsson till Torsboda för..lades(?) att anno 1566 den 7 maj de uti Olof Arvidssons, fordom landsprofoss, närvaro, och av honom (om)bedda(?) hålla en Lagmanssyn emellan S(alig) Hustru Margreta, S(alig) Lasse Brimses (Bröms) efterleverska i Borrarp och de bönder som då bodde i Ekeröds by och Karsboda, då utsynte de 4 torp som hon på allas deras fåmark har låtit bygga, i bland vilka var ett b:d (bemält?) Hökåsen, då unnade de henne att inne behålla ett gott stycke mark, av Hökåsens ägor näst(?) upp vid hennes och Ekeröds samslåtta ängar, sig till hage eller andra sina nytto, vilket då strax av dem som brevet förmåler skall vara av synemännen avmärkt och utstakat.

Därför drog vi efternämnde Måns Jönsson, Nils Knutsson och Lars Mickelsson den andra dagen dit med några av nämndemännen och Olof i Frölunda, länsman, och samma utmärkning granneligen att förnimma, och vidare kiv och träta att förtaga.

Då höll de bönder i Ekeröd och Karsboda sig därvid att samma utmärkning skulle begynna i en askestubbe och skulle stå i en ...(?) lid ner emot samslåtta gårdesgård vilken varken de själva eller och vi igenfinna kunde, därifrån visade de oss upp vid en stor ek, på vilken ett gammalt hugg fanns, i nordost på eken, och mycket överväxt, men på den sidan som visade tillbaka igen som de menade askestubben skall ha stått fanns inget hugg eller märke. Där ifrån samma ek visade de oss till en annan ek stående på en hög backe emot Möllebovägen och uti vilken fanns ett gammalt hugg nordan på eken och icke(?) på södra sidan som visade tillbaka till den förra eken utan ett kors fanns hugget uti dödveden där som eken hade begynt att surna, och samma kors visade ända(?) sydväst(?) därifrån och med sitt visande fast mera västerut ingrep, än som Olof Andersson ingärdat har, fanns och icke heller där emot något träd eller annat som märkt var och däremot svara kunde, ej heller på den norra sidan om samma ek, emot det som där märkt och hugget var.

....? välbördige(?) Olof Andersson höll sig hårt vid att samma utmärkning som av Lagmanssynemän gjord var skulle vara den som han sin gårdesgård satt här, och torpet med ingreppet var, ändock att där inga mer särskilda märken heller funnes, därför då kunde vi varken efter Olof Anderssons eller och böndernas visande oss synnerligt rätta(?) efter att icke(?) där var något synnerligt vist(?) eller svarande emot det andra, fanns och icke heller att Olof Andersson något synnerligt mycket över det som bönderna sig vidhöllo intaget har, utan några små åkrar och något .....? , på vilken plats ock torpets hus satta voro. Därför förmante vi dem därom så, att Olof Andersson skall obehindrad här efter innebehålla vad som han nu med gårdesgård till samma torp ingripit (=intaget) har. Efter oss syntes drabba lika med Lagmanssynesmäns mening, och deras brevs lydelse. Och efter denna dag icke till en fotmåns jord på någon sida mera ingripa eller förvidga, utan allena det som nu inne är, och ej heller (?) längre norrut än till den vägen som löper ifrån Borrarp och åt Mölleboda, skall också förordat vara, att den som nu

på Hökåsa torp boendes är eller ock framdeles boendes blir (förbjuden?) att utskämma och fördärva byaskogen, antingen med svedjande, timmerhygge, näverrivande eller annat och därmed några av ....? göra, utan allenast vad som han till torpets byggning, eldbrand, gärdesfångst(?) och annat mera(?), därmed bägge parterna lät sig väl benöja och till freds voro. Och skall vara dem emellan ren avtalad sak, och lovade på båda sidor samma förlikning att hålla, och vad anbelangande(?) är om den långsamma träta som välbördige Olof Andersson och hans grannar Mårten i Karsboda både därom och eljest sins emellan länge haft hava, blev härom nu vänligen förenade och till vänner gjorda, och begärde själva att det måtte sättas vite emellan vilket också skedde med deras samtycke att den som samma förening icke ...ligen håller utan först förorsakar ovänskap igen skall ha förbrutit 8 oxar. Och Måns Jönsson skattade Hökåsa torp för ¼ hemm(an)

Kommentar: Efter vad jag kan förstå gick Möllebovägen då längre norrut och passerade gränsen till Gällstad där den har ett knä. Och att döma av kartan 1753 låg Hökåsen då längre mot norr än idag, någonstans i trakterna av position 57.6384, 13.4978.

Nedanstående information om torp och backstugor har till stor del hämtats från olika kartor och skifteshandlingar fritt tillgängliga via Lantmäteriets hemsida.

Kartor

De viktigaste kartorna för bestämmande av var torpen och backstugorna har legat är

- Häradsökonomiska kartan 1899. (Uppmätt 1896-97)
- Karta med beskrivning från laga skifte 1850. Omfattar Ekered, Torp, Hökåsen och Borrarp med undantag av Borrarps, Hökåsens och Ågårdens inägor. (Fastställd 1850, skiftet påbörjades 1843 varför kartan troligen redovisar läget omkring 1845.)

Även andra kartor innehåller viktig information

- Karta över Borrarps inägor 1709.
- Karta över inägorna till Borrarp och Ågården samt lägenheten Ödegärdet. 1860
- Karta från storskifte av samfällda skogsmarken 1753-1754
- Karta från hemmansklyvning av Ekered Lillegården 1865
- Karta från hemmansklyvning av Torp Västergården
- Karta från hemmansklyvning av Torp Östergården
- Ekonomiska kartan 1960
- Dalstorsbladet, orienteringskarta framställd av OK Tranan, tryckt 1972

Storskiftet 1753-1754 och laga skiftet 1843-1850

Vid skiftet av skogsmarken 1753-1754 finns enbart torpet Surströmmen på denna mark. Ågårds torp finns markerat på Ågårdens inägor. Även Fagerrydet (Storegårdens ryttartorp) finns med på kartan.

Följande gårdar ingår i skifteslaget:

- Borrarp (Litt A på kartan, ägare Georg Adolph Ruthenschiöld)
- Hökåsen (Litt B, ägare Georg Adolph Ruthenschiöld)
- Ågården (Litt C) , ägare Georg Adolph Ruthenschiöld
- Ekered Lillgården (Litt D, ägare Georg Adolph Ruthenschiöld)
- Ekered Storegården (Litt E, ägare Lars Gunnarsson, Bengt Hartwiksson, Comministern Herr Backe, Madame Christina Grundel, vardera ¼))
- Ekered Månsagården eller Håkansgården (Litt F, ägare Håkan Peterson och Anders Larsson)
- Ekered Kronogården (Litt G, kronogård)
- Torp Västergården (Litt H, ägare kyrkoherden herr Johan Uddman i Dalstorp ½, Jonas Simonsson i Harwered ¼ och Linnart Andersson i Torp ¼)
- Torp Östergården (Litt I, kronogård)
- Högaberg (Litt K)

Kartbilden är rätt komplicerad även efter detta skifte vad gäller de olika gårdarnas ägor. Borrarp, Hökåsen, Ågården och Ekered Lillgården ägs samtliga av Georg Adolf Rutensköld. Dessa gårdar fortsätter att ha inbördes samfällad skogsmark. Vissa mindre områden t ex i Bokhultet förblir samfällad mellan 2 eller 3 gårdar. Och insprängd i skogsmarken ligger inägor kvar som öar. Vad gäller Månsagården skiftas skogsmarken mellan de två ägarna, medan de övriga gårdarna inte skiftas ner till de olika delägarna.

Under tiden fram till det laga skiftet 1850 har en mängd torp och backstugor uppstått, många av dem på den mark som är samfällad för Borrarp, Hökåsen, Ågården och Lillegården. De har bl a i husförhörslängderna ansetts lyda under Borrarp. (Hökhult, Måleks torp, Gaståsatorpet, Stockens kvarn, Skephult, Kavlåsatorpet, Bergatorpet. Även Ågårdstorpet och Surströmmatorpet anges ligga på den samfällda marken. Se sid 182 i skifteshandlingarna 1850)

Vid laga skiftet 1850 sker stora ändringar av gränserna från 1754. Borrarps, Hökåsens och Ågårdens inägor ingår inte i skiftet mer än att visst ägoutbyte sker för att rätta ut gränser.

- Torp Västergården, 2 delar (Litt AI resp AII på kartan)
- Torp Östergården, 2 delar (Litt BI resp BII)
- Borrarp (Litt C)
- Hökåsen (Litt D)
- Ågården (Litt E)
- Lillegården (Litt F)
- Kronogården, 2 delar (Litt GI resp GII)
- Månsagården, 2 delar (Litt HI resp HII)
- Storegården, 4 delar (Litt I I, I II, I III resp I IV)
- Boarp Södergården (Litt H)
- Kronojorden (Litt L)
- Månsagårdens ryttartorp (Litt M)
- Storegårdens soldattorp (Litt N)
- Torp Västergårdens soldattorp (Liit O)

Torp och backstugor

Nedan redovisas torpen och backstugorna under den gård som de tillhörde efter laga skiftet 1850.

Under Ekered Storegården

Kålåsen 1, torp och backstuga

Torpet: Ca 1765- ca 1895

Backstugan: ?

Position 57.6319, 13.5428. Denna position gäller skylten som sattes upp vid torpinventeringen. Den står i en mindre husgrund som enligt kartan 1850 torde hört till ladugården. Boningshuset har legat strax väster om ladugården. På kartan finns även en byggnad som kan vara en backstuga. Torpet finns inte med på kartan 1899.

En välbevarad jordkällare finns i slänten öster om skylten, position 57.6319, 13.5431.

Anders Holmberg tycks vara den siste torparen här. I husförhörslängden 1850-55 flyttar han till Fagerrydet. Under några år nämns här även en backstuga där den föregående torparen Daniel Blank bor. Han dör 1856 och hans hustru Caisa Magnusdotter dör 1857. I längden 1861-73 anges Kålåsen vara undantag för Johannes Andersson med hustru och barn. Troligen skrivs han där från 1866 då svärsonen Claes Fredrik Rydström tar över bruket av gården (1/8 mtl i Ekered Storegården). Rydström uppges "Rymd till Amerika". Hans hustru och två döttrar skrivs då även de i Kålåsen. 1894 dör Johannes (andra) hustru och han är nu ensam kvar här. "undantag" ändras till "Inh." och han anges utfattig. Troligen inhyses han då i den andra backstugan (Kålåsen 2). Skylten från torpinventeringen anger att torpet varit bebott till 1902, men det är troligen fel eftersom inga hus finns markerade här på kartan 1899.

Före laga skiftet 1850 låg detta torp på Kronogårdens mark men i husförhörslängder och mantalslängder anges det ligga under Borrarp. Torpet finns med i mantalslängden 1765 och i husförhörslängderna 1771 och 1773.

Kålåsen 2, backstuga, torp(?)

1876-1904

Position 57.6332, 13.5428. Detta torp finns inte med på kartan 1850 men finns 1899. Är på kartan markerat som torp men anges som backstuga i husförhörslängderna.

2021-05-16

1876 skrivs backstugan Kålåsen in i husförhörlängden. Avskedade soldaten Karl Ekman skrivs då här med hustru och son. Hustrun dör 1892 och Karl dör 1904. Johannes Andersson har troligen varit inhyst i denna stuga från 1894, se ovan. Johannes dör 1902.

Bevarad husgrund finns med skylt från torpinventeringen som anger att stugan varit bebodd till 1902.

Fagerrydet, Ekered Storegårdens soldattorp.

Före 1700-1906.

Var ursprungligen ett ryttartorp. Position 57.6384, 13.5444. Husgrunden är bortodlad. Ladugårdgrunden kan anas, överväxt med nässlor, ungefärlig position 57.6386, 13.5444. Rester av källare i slänten 50 m SV om husplatsen i position 57.6381, 13.13.5436.. Finns med på kartan 1850 och 1899.

Den siste soldaten här, Johan Albert Augustsson Ekman och hans familj flyttar från torpet 1906.

Skylten som sattes upp vid torpinventeringen är flyttad ca 50 m åt öster till den där bevarade husgrunden och anger att torpet varit bebott till 1906.

Fagerrydet, torp och backstuga

Torpet: Före 1808-1889

Backstugan: Ca 1830-1923(?)

Bevarad husgrund i position 57.6381, 13.5455. Finns med både på kartan 1850 och 1899. Skylten som står här hör till soldattorpet som låg längre åt väster.

1850 finns ytterligare en stuga ca 50 m SSV om den första, ungefärlig position 57.6377, 13.5451. Här finns två stenrösen som kan vara rester av spismurar. Båda stugorna är lika stora enligt kartan 1850.

I husförhörlängderna 1808-1824 kallas detta torp för Lilla Fagerrydet men i kyrkböckerna bara Fagerrydet. Före ca 1827 är det oklart om Lilla Fagerrydet är backstuga eller torp, sedan förefaller det finnas både backstuga och torp här.

Siste brukare av torpet är Klas Wilhelm Andersson som flyttar härifrån 1889.

Inga Kristina Holmberg, dotter till Anders Holmberg som tidigare brukat torpet, är skriven i backstugan tills hon dör 1923. Men enligt noteringar från torpinventeringen bodde hon i en backstuga vid Slättholmen.

Före laga skiftet 1850 låg detta torp på Kronogårdens mark. Det anges ligga under Borrarp men det gäller även övriga torp som ligger på Kronogårdens mark.

2021-05-16

Fagerrydet, "Pettera", torp/backstuga

1865-1911.

Bevarad husgrund i position 57.6383, 13.5416. Skylt från torpinventeringen finns. Finns med på kartan 1899 men inte 1850.

1865 skrivs detta torp in i husförhörslängden. Peter Johansson med familj skrivs då här. Peter dör 1910 och hans hustru Maja Kajsa Jonasdatter dör 1911. Status har redan i längden 1874-87 ändrats till backstuga.

Fagerrydet, "Gunnelyckan", backstuga.

?-1900.

Position 57.6409, 13.5440. Otydlig husgrund. Finns med på kartan 1899 men inte 1850.

Den avskedade soldaten .Gunnar Johansson Ekman och hans hustru skrivs här 1883. De dör båda 1900. Oklart om någon bott här tidigare. Skylt från torpinventeringen som anger att den varit bebodd till 1900,

Hjerphult, backstuga

Ca 1875-1904.

Bevarad men otydlig husgrund i position 57.6441, 13.5455. Skylt finns från torpinventeringen. Finns med på kartan 1899 men inte 1850

Backstugan Hjerphult införs i husförhörslängden någon gång mellan 1874 och 1876. Vid längdens början 1874 är Lars Anton Kindlund med hustru och två söner skrivna under torpet Ekedal, när hustrun Maria Katrina Petersdotter dör 1876 bor de i Hjerphult. Kindlund dör 1904.

Norget/Norge/Svedjorna, torp

Ca 1825-1887.

Torpets namn i husförhörslängderna är Svedjorna och införs i husförhörslängden 1824-27. I skifteshandlingarna 1850 kallas torpet för Norrige.

Otydlig husgrund i position 57.6568, 13.5629. Positionen stämmer med skifteskartan 1850. Rester av källare 150-200 m söder om husgrunden, position 57.6560, 13.5635. På kartan 1899 finns bara ladugården kvar norr om stugplatsen.

Den siste brukaren av torpet är Peter Andreas Kindlund som med hustru bor där 1886-87.

Även före 1850 låg detta torp på Storegårdens mark.

2021-05-16

Han som bodde där kallades "Putterjack".

Lilla Ekedal eller Skräppebo, backstuga/"lägenhet"

Ca 1852-1907

Position 57.6278 13.5344, gäller skylten som satts upp vid torpinventeringen.. Ingen tydlig husgrund. Jaktstuga står nog nu på platsen för stugan. Positionen stämmer med kartan 1899. Rester av en enkel jordkällare vid norra sidan av ett stenblock finns strax NV om skylten i position 57.6279, 13.5347.

På kartan 1899 anges backstugan heta Ekedal, men den har kallts Skräppebo. 1850 finns inget hus här, men de mäktiga stenmurarna och några åkerlappar finns här redan då. I husförhörslängden 1850-55 införs en "lägenhet", tycks ligga på den gård som då ägs av Nils Carlsson. Här skrivs Maja Stina Carlsdotter med sina barn. I husförhörslängden kallas stugan för "lägenheten Ekedal". Kajsa Månsdotter som dör 1907 är den som sist bor här.

I skifteshandlingarna 1850 kallas ett stort område, både söder och norr om platsen där Skräppebo sedan ligger, för Gaståsen. Detta område tillhör Kronogården före skiftet. Torpet Gaståsen ligger inte inom området Gaståsen, se nedan under Borrarp.

På skifteskartan 1850 är Ekedal det område som ligger längre åt väster där det nu är åker. Där finns dels ett torp dels en backstuga, se nedan.

Ekedal, torp

Ca 1835-ca 1875

Position 57.6293, 13.5313 beräknad från kartan 1850. Nu åker. Torpet finns inte kvar 1899.

Torpet Ekedal finns första gången med i husförhörslängden 1830-35. Muraren Magnus Andersson och hans hustru Maria Britta Andersdotter skrivs här och deras dotter Augusta Matilda föds här 1835-09-09.

Anton Kindlund med familj tycks vara den siste på detta torp. I husförhörslängden 1874-87 skrivs han istället under backstugan Hjerphult. Av husförhörslängden går det inte att avgöra vilket år som detta sker.

Även före 1850 låg detta torp på Storegårdens mark.

Ekedal, backstuga (Kaffebacken)

Ca 1838-1891.

2021-05-16

Position 57.6300, 13.5314 beräknad från kartan 1850. En smal åkerlycka norr om stugan kallas "Gretas lycka". Stugan finns inte kvar 1899.

I husförhörslängden 1836-40 införs backstugan Ekedal. Här skrivs änkan Greta Svensdotter. Hon är änka efter Magnus Olofsson som brukat (ägt??) 1/8 mantal i Storegården.

Sist boende i backstugan Ekedal är Anna Stina Carlsdotter som dör 1891.

Enligt torpinventeringen på 1970-talet kallades backstugan Ekedal för Kaffebacken.

Även före 1850 låg denna stuga på Storegårdens mark.

Backås

Skrivs in i husförhörslängden 1900. Fast bebott till 1966, sedan fritidsbostad.

Under Ekered Lillgården

Bergatorpet/Laberg och Göransberg

Ca 1785-1867

I skifteshandlingarna 1865 och 1850 finns Bergatorpet på den plats som numera kallas Berget. Position 57.6560, 13.5194. Positionen beräknad utgående från skifteskarta 1865. Husgrunder är sedan länge bortodlade. Rester av jordkällare sydost om husen bortodlade senare. Torpet finns inte kvar 1899. På skifteskartan 1850 är även källaren markerad. Dessutom finns ett mindre hus, kanske en backstuga, ca 70-80 m sydväst om torpet. Dessutom en smedja ca 150 m söder om torpet, vid den gamla vägen till Saxared.

Före ca 1840 finns ett torp Göransberg i såväl husförhörslängder som mantalslängder. I skifteshandlingarna 1850 nämns Göransberg enbart i samband med att de vägar som avsätts som allmänningar definieras. Vägen som går ca 150 m söder om Bergatorpets byggnader och vidare till Saxared anges som "vägen från Hafrås till Göransberg". Där vägen passerar gränsen till Gällstad ligger en liten åker kallad "Bergalyckan" Bergatorpets mark sträcker sig till vägen och även Bergalyckan hör säkert till torpet. Bergatorpet och Göransberg är samma torp, möjligen kan byggnaderna ha flyttats någon gång. Vid åkern som kallas Bergalyckan finns rösen, ett av dem, i position 57.6560, 13.5150 kan vara rester av en spismur men är troligen ett röjningsröse.. Alternativt är den backstuga som på kartan 1850 ligger ca 70-80 m sydväst om Bergatorpet rester av torpet Göransberg.

Göransberg finns första gången med i mantalslängden 1785.

Torpet Laberg under Ekered Lillgården nämns endast i mantalslängden 1861-73 och är endast bebott 1866-67. Uppenbarligen är det Bergatorpet som då kallas Laberg.

Före 1850 låg torpet på mark som var samfälld för Borrarp, Lillgården, Hökåsen och Ågården.

Havreås, torp, gård

Före skiftet 1850 var Havreås ett torp som låg på mark tillhörande Torp Östergården men i husförhörlängd och mantalslängd tas det upp under Borrarp. Detta beror på att Torp Östergården och Borrarp hade samma ägare. Vid skiftet blev Havreås istället platsen för Ekered Lillegårdens byggnader.

I husförhörlängden 1808-12 finns Gustav Olofsson med hustrun Martha Jönsdotter och 3 barn här. I mantalslängderna finns torpet Nyhagen under Borrarp från 1793. I längden 1809 finns Gustav Olofsson skriven där. Uppenbarligen är Nyhagen ett annat, kanske ett tidigare namn på Havrås. Jag har inte sett Nyhagen nämnas i kyrkböckerna. Havrås nämns 1798 då Jöns Svensson, 78 år gammal, dör på "Hafråsen".

Skephult, torp, gård

Skephult finns med i mantalslängderna från och med 1760, finns inte med på kartan 1754. Före skiftet 1850 ligger Skephult på Borrarps, Lillegårdens, Ågårdens och Hökåsens samfälliga mark. Vid skiftet sker utflyttning av Lillegården till Havreås. Skephult är möjligen fortfarande ett torp, eller också delas Lillegården redan direkt efter skiftet mellan två brukare som är bosatta på Haverås respektive Skephult.

1863 säljer dåvarande ägaren av Borrarp Johan Fredrik Behrling Ekered Lillegården. Halva gården (Havrås) köper Anders Josef Davidsson och hans hustru Anna Olausdotter, den andra hälften (Skephult) köper Nils Carlsson och hans hustru Sofia Arvidsdotter. Lagfart erhåller de 1865. Samma år sker hemmansdelningen av gården så att Skephult och Havrås får sina nuvarande(?) gränser.

Men 1876 köper J P Eklund på Borrarp Havrås av Davidsson och hans hustru och 1877 Skephult av Nils Carlsson och hans barn. Borrarps ägare är alltså på nytt ägare av Ekered Lillegården. Gården följer sedan med Borrarp så att Robert Appelberg blir ägare 1888, Carl Eklund 1890. Denne överlåter direkt till Axel Malmgren som i sin tur säljer "Skephultsdelen" till Nils Edvard Gustavsson 17/5 1890.

Stavningen varierar mellan Skephult och Skepphult. Den äldsta stavningen jag sett, i mantalslängden 1760 är "Skäphult". Anders Jonsson som kommer från Skogarp skrivs då här. I husförhörlängden 1771 är stavningen Skephult.

Under Ekered Kronogården

Gällåsen, backstuga

Före 1808-1881

Trolig position för stugan: 57.6289, 13.5102. Ev rester av husgrund. Positionen stämmer med kartan 1850. Ladugården möjligen ca 15 m norr om stugan på andra sidan om nuvarande

2021-05-16

vägen. Mindre stenmur som kan ha hört till ladugården. I skifteshandlingarna kallas platsen "Petronellas".

På betesmarken öster om backstugans position finns odlingsspår i form av stenmurar och stenrösen. På position 57.6290, 13.5130 kan det möjligen legat ett torp.

Gällåsen har betecknat ett relativt stort område, inte bara en backstuga.

Backstugan "Gellåsen" finns med i husförhörslängden 1808-12 och anges då ligga under Ekered Månsagården. Backstugans sista innevånare Petronella Johansdotter dör 1881.

Målek, torp

1758-1908

Husgrund i position 57.6450, 13.4999, välbevarad jordkällare strax intill i position 57.6499, 13.5000. En äldre källare i position 57.6457, 13.5000.

Stora stenmurar, många röjningsrösen!

Före skiftet 1850 låg torpet på mark som var samfällid för Borrarp, Ågården, Hökåsen och Lillegården.

Finns med i mantalslängden 1758, "Nytt torp Målek". Här skrivs då Anders Persson som kommer från Sånarp. 1908 flyttar den siste torpare här, Johan Alfred Andersson med familj, bort.

Skogen, torp

Ca 1845-?, sedan gård och efter ? fritidshus.

Position 57.6418, 13.4983

Torpet finns inte med på kartan 1850. Men ca 120 m VNV om platsen där torpet senare byggs finns en backstuga på en plats som kallas "Spelars lycka", position ungefär 57.6424, 13.4968. Denna backstuga är troligen identisk med den backstuga Skogen som införs i husförhörslängden 1841-1849.

Skogen ligger liksom Målek på mark som före 1850 var samfällid för Borrarp, Ågården, Hökåsen och Lillegården.

Torpet Skogen friköps omkring 1916? och blir en liten gård. Sammanläggs med Hökåsen på 1960-talet. Husen finns kvar idag, boningshuset avstyckat, egen fastighet.

Under Ekered Månsagården

Hafrelyckan, backstuga, torp.

Före 1808- 1874

Position för bevarad brunn: 57.6372, 13.5320.

Husgrund 57.6364, 13.5325

Möjlig ladugårdsgrund 57.6369, 13.5332.

Torpet finns med på skifteskartan 1850. Husen ligger intill dåvarande vägen, strax väster om den. Åkrarna ligger dels nordväst om husen, dels sydväst. Boningshuset ligger söder om ladugården.

Även före 1850 låg detta torp på Månsagårdens mark.

Hafrelyckan finns med i husförhörslängden 1808-12, då backstuga under Månsagården. I husförhörslängden 1841-49 finns både torp och backstuga vid Hafrelyckan. Backstugan nämns inte i senare längder. Siste brukaren av torpet tycks vara Peter Johan Skoglund som flyttar därifrån 1874.

Hyttebo/Lomåsen, backstuga

1820-1863

Lomåsen införs i husförhörslängden 1818-1823 under Ekered Månsagården och finns fortfarande kvar i längden 1850-55. Det innebär att Lomåsen bör finnas med på skifteskartan 1850. Lomåsen nämns dock inte i skifteshandlingarna. Men på kartan finns en backstuga ungefär 150 m SSV om torpet Hafrelyckan. För några av avdelningarna som ligger intill stugan anges "vid Hyttebo". Men även "Lommalyckan" och "vid Lommes" anges som beteckning på platsen för stugan. (Lite oklart eftersom det är svårt att läsa avdelningsnumren.) Detta är troligen den stuga som i husförhörslängderna kallas Lomåsen. (Hyttebo finns inte med i husförhörslängderna.)

Lomåsen försvinner ur längderna 1863 då Sina Nilsson, som bott där, dör.

Det förefaller inte finnas någon bevarad husgrund men det finns en mindre stenmur ungefär där stugan har legat. Position för stenmuren är 57.6351, 13.5322.

Gladåsen, torp 1850, backstuga 1899

Ca 1810-1901

Position för bevarad spismur och även husgrund: 57.6343 13.5340.

Skylt från torpinventeringen finns kvar.

Torpet finns med på kartan 1850 och på kartan 1899. Oklart om det samtidigt funnits både torp och backstuga eller om torpet har övergått till backstuga.

I husförhörslängden 1856-60 ändras status från torp till backstuga. Men i husförhörslängden 1861-73 tycks både torp och backstuga finnas här samtidigt.

Även före 1850 låg detta torp på Månsagårdens mark.

Gladåsen finns med som backstuga under Månsagården i husförhörslängden 1824-27. Men troligen är det denna backstuga som skrivs in i husförhörslängden 1808-12. Christoffer Månsson med familj skrivs då i "Backstuga vid Håkagården". Christoffer Månsson finns i Gladåsen 1824-27.

1901 emigrerar Svening Andersson ("blind och utfattig") med hustru och två barn till Amerika.

Albano, torp

1863-1919(?)

Position för bevarad husgrund 57.6340, 13.4969. Rester av källare strax bakom husgrunden och ladugårdgrund SV om husgrunden. Torpet finns med på kartan 1899, men inte 1850

Torpet Albano förs in i husförhörslängden 1861-73. Den förste brukaren av torpet, Anders Ström, skrivs där 1863.

Siste brukare av torpet Albano var August Torell 1903-1906. 1907 friköps torpet med omgivande mark av Josef Jönsson. Han skrivs här från 1906. Förmodligen är det Josef som bygger nya hus ca 150 öster om de gamla husen som hört till torpet.

Augusta Gustavsdotter, änka efter en tidigare torpare på Albano, inhyses under Albano fram till 1919, kanske det torpets bostadshus finns kvar till dess.

Novara, torp

1865-ca 1901

Position för bevarad husgrund (spismur) 57.6293, 13.4915.

Positionen stämmer väl med läget på kartan 1899. Torpet finns inte med på kartan 1850.

Torpet Novara förs in i husförhörslängden 1861-73. Den förste brukaren av torpet, Christoffer Andersson, skrivs där 1865. Av församlingsboken 1900-1926 framgår att Klas Wilhelm Johansson med familj flyttar från Novara till Albano. Eftersom familjen flyttar vidare till Gällstad 1903 måste flytten till Albano ha skett 1901-1902.

Boakärr, torp

Platsen för detta torp är högst osäker. men en trolig husgrund finns i position 57.6316, 13.4929. Torpet Boakärr finns inte med på någon karta då det försvann redan på 1700-talet. Ett relativt

stort område norr om senare Novara och väster om Slättholmen kallas Boakärr i skifteshandlingarna 1850. Området täcker även platsen där Albano senare ligger och norr därom.

Den förmodade husgrunden ligger i ett röjt område omgivet av låga stenmurar. 1850 finns ingen åker här men mycket ängsmark. Det finns tre mindre hus markerade på kartan, förmodligen lador eftersom de inte omnämns i avdelningsbeskrivningen.

1899 finns en liten åker strax söder om den möjliga husgrunden. Även en större stenmur som torde höra till röjningen av denna åker.

Boakärr nämns 1737 då Anders Svensson i "Bodakärret" dör 80 år gammal. Torpet finns med i husförhörslängderna till och med 1765. Det finns inte omnämnt i mantalslängderna.

Övrabo, backstuga

1883-1935

Position 57.6438, 13.5347. (Vid stor bok.)

Skylten som är uppsatt vid torpinventeringen står ca 30 m söder om husgrunden, anger att stugan varit bebodd till 1934.

Stugan finns med på kartan 1899 men inte 1850.

Backstugan Övrabo förs in i husförhörslängden 1874-87, troligen 1883.

Månsagårdens ryttartorp (Hästhagen och "Ehns")

Slutet 1600-talet- 1944

Västgöta kavalleriregemente övergick 1811 till infanteriet och kallades sedan Västgöta regemente. Och "ryttaren" blev då "soldat". Men på kartan 1899 används fortfarande beteckningen "RT" för de soldat torp som ursprungligen varit ryttartorp. I de senare husförhörslängderna kallas detta torp Månsagårdens soldattorp men i folkmun "Ehns" .

På 1700-talet används namnet Hästhagen för Månsagårdens ryttartorp. Torpets byggnader har flyttats någon gång mellan 1850 och 1899.

"Ehns": Bevarad husgrund mitt emot Kärrabo, ca 15 m från åkerkanten, position 57.6432, 13.5341. Skylt uppsatt vid torpinventeringen, anger att stugan varit bebodd till 1944. Grund efter "Filipa vebo" i position 57.6434, 13.5349.

Hästhagen: Bevarad husgrund i position 57.6422, 13.5348. Rester av brunn strax söder om husgrunden. Välbevarad källare i position 57 6418, 13.5348. Källaren har en stenpelare i mitten.

Klinten ("Ens Marjas"), backstuga

Ca 1850- 1875

Bevarad husgrund med en liten källargrop i position 57.6428, 13.5398. Finns inte med på kartan 1850 eller 1899.

Backstugan Klinten införs i husförhörslängden 1850-55 och försvinner ur längderna 1875 då änkan Maria Petersdotter flyttar därifrån.

Östra Lagåsen, torp

Ca 1772-1883

Position för bostadshus 57.6604, 13.5556, beräknad från skifteskarta 1850. Ladugården ca 20 m norr om boningshuset.

Rester av jordkällare i vägslänten. Position 57.6603, 13.5552.

Östra Lagåsen är troligen det äldre av de två torpen vid Lagåsen. Vid sommaringet 1787 hänvisas till en disposition som Brita Johansdotter gjort 1775. Av denna framgår att Britta och hennes man Gustaf Mårtensson uppodlat torpet Lagåsen. Britta har ärvt ½ mantal i Månsagården. Hon har först varit gift med Anders/Andreas Larsson. Av skifteshandlingarna 1754 framgår att Anders Larsson tilldelas det östra skiftet av Månsagården.

Lagåsen finns med i husförhörslängden 1773 men inte 1771.

Sista brukaren av torpet är Fredrik Petersson, både han och hans hustru dör 1883.

Västra Lagåsen, torp

Ca 1825- 1895, därefter friköpt gård.

Position för bostadshus 57.6619, 13.5551, beräknad från skifteskartan 1850. Ladugården låg ca 30 m norr om boningshuset.

Rester av jordkällare vid vägen. Position 57.6619, 13.5554.

Rester av större jordkällare i slänten väster om åkern. Position 57.6620, 13.5545.

Från och med husförhörslängden 1824-27 finns två hushåll upptagna under Lagåsen. Troligen har då Västra Lagåsen tillkommit.

På kartan 1899 är det detta torp som finns kvar som gård. Torparen på Västra Lagåsen, Josef Magnusson, köper området som omfattar båda torpen i Lagåsen 1895.

Senare har boningshus och ladugård flyttats till nuvarande läge.

Ekereds backstuga/Höltåsen

Finns med i mantalslängden 1744 och husförhörslängderna 1745 och 1751. Enligt skifteshandlingarna 1850 är Hyltåsen ett relativt stort område öster om nuvarande Månsagården.

Under Ekered Ågården

Ågårdstorpet

Ca 1740(?)-1963(?)

Husgrund finns bevarad i position 576287, 13.555.

Torpet finns markerat på kartan 1754, tycks då ligga något längre åt väster. I position ...., ganska nära nuvarande vägen finns en plan yta som kan ha varit den ursprungliga platsen för torpet.

Torpet finns med i mantalslängden 1755, eventuellt tidigare. Nämns i kyrkböckerna 1747. Troligen identiskt med den backstuga under Ågården som finns med i husförhörslängden 1745.

Ågårdstorpet friköptes ca 1915 och var sedan bebott till 1963(?)

Ågårdens backstuga

?-1923

Finns med på kartan 1899 ca 70 m söder om Ågårdens ladugård, ungefärlig position 57.6313, 13.5572. Här finns några ganska otydliga spår efter vad som troligen varit en husgrund.

Skomakaren Karl Magnus Andersson Ågårdstedt med familj bor i denna backstuga, troligen från 1861 till sin död 1923. Backstugan kan ha funnits tidigare

Långåsen, backstuga

1869-1891

Backstugan har bara funnits en kort tid och finns inte med på någon karta. Enligt skifteskartan 1850 är Långåsen en långsträckt ås nordost om Ågården. Backstugan har troligen legat i den södra delen av området.

I position 57.6325, 13.5663 finns något som förefaller vara en husgrund. Troligen har Långåsen legat där. På kartan 1850 finns en mindre byggnad markerad mitt emot nuvarande skjutbanan

på andra sidan ån med ungefärlig position 57.6394, 13.5736. Denna byggnad är säkerligen en lada.

Jöns Johansson med familj inhyses i stugan Långåsen från 1869. Han har tidigare brukat Ågården, men 1869 kommer det en ny brukare dit och Jöns Johansson med familj får flytta. Jöns dör 1876, Hans änka Anna Kajsa Kindlund bor kvar i Långåsen tills hon dör 1891.

Under Torp Västergården

Slättholmen, torp, backstugor, gårdar

På skifteskartan 1850 finns två torp och en backstuga vid Slättholmen. Backstugan har före skiftet legat på Ekered Storegårdens mark och kallades då Östra Slättholmen i husförhörlängderna. I längden 1808-12 finns ett torp Slättholmen med under Torp Västergården. Här skrivs då Lars Jansson med familj. De bor på Slättholmen 1807 då dottern Malena föds. I husförhörlängden 1811-18 finns två familjer under Slättholmen. Troligen finns då båda torpen där. Det förefaller vara det södra torpet som är äldst, men lite osäkert, familjerna som bott här kan ha flyttat mellan torpen. .

Slättholmen nämns 1806 då Svening Andersson, 76 år, dör där.

På kartan 1899 har båda torpen ändrat status till gård, backstugan finns kvar och ytterligare en backstuga har tillkommit. Den nytillkomna backstugan har kallats "Halta Ingas" enligt torpinventeringen på 1970-talet. Nedan redovisas de var för sig.

Slättholmen, torp, backstuga, gård ("Hollanders")

Ca 1800(?) – ca 1884(?) för torpet/backstugan.

Ca 1877-1950-talet för gården.

Position 57.6274, 13.5094. Denna position gäller för skylten uppsatt vid torpinventeringen och visar ungefär platsen för det sista boningshuset här som revs på 1950-talet. Huset ligger på samma plats på kartan 1899.

På kartan 1850 ligger husen lite längre åt väster, position för bostadshuset är ungefär 57.6307, 13.4985.

Status ändras till backstuga på 1840-talet. Den finns kanske kvar fram till 1884 då Malena Larsdotter dör. Hon är född här 1807, dotter till den Lars Jansson.

Omkring 1877 blir August Gunnarsson Nordin ägare till 1/54 mantal i Torp Västergården 1916 blir Sven Hollander ägare till samma gårdsdel. Troligen har det hus som revs på 1950-talet byggts av August Gunnarsson Nordin omkring 1877.

Slättholmen, torp, gård ("Bengtssons")

Ca 1810 –

På skifteskartan 1850 ligger husen som hör till detta torp väster om den stuga som finns bevarad idag, position för bostadshuset är ungefär 57.6320, 13.4984.

Positionen för den nu befintliga stugan är 57.6317, 13.4997. Den finns med på kartan 1899 och betecknas då som gård. Troligen har den byggts av Johannes Bengtsson som kommer till Slättholmen 1873. Johannes har tidigare ägt ½ mantal i torp Västergården och har tydligt behållit torpet Slättholmen som undantag när han säljer gården omkring 1865. Redan innan Bengtsson flyttar till Slättholmen betecknas torpet som "Bengtssons undantag" i husförhörslängden. I stugans kök börjar Johannes Bengtssons söner Claes och Oskar med bleckslageriverksamhet innan de 1886 flyttar till Skogarp.

Trots beteckningen gård på kartan 1899 friköps torpet/gården först efter Johannes Bengtssons död 1922. Det är hans döttrar Anna och Julia som står för köpet. Redan 1923 säljer de vidare till sin brorsdotter Ebba och hennes man Gunnar Karlsson. Det gamla boningshuset avstyckas och behålls då av Anna och Julia. Det är den stugan som finns kvar idag. Gunnar och Ebba med barn flyttar in ett nyare hus som ligger på nästan samma plats som torpet ursprungligen låg på, position 57.6320, 13.4988. Gunnar och Ebba med sönerna Bengt, Ingemar och Mats-Erik flyttar till Skogarp 1934. Stille Dahlberg och hans syster Ester bor sedan här 1936-39(?). Någon gång därefter flyttas huset till Rännaväg.

Slättholmen, backstuga (Östra Slättholmen)

Position 57.6300, 13,4993. Husgrund kan anas, positionen stämmer kartorna 1850 och 1899.

Denna backstuga är den som första gången finns med i husförhörslängden 1830-35 under Ekered Storegården och då kallas Östra Slättholmen. Änkan Katarina Jönsdotter skrivs då där. "Östra Slättholmen" nämns sista gången i husförhörslängden 1850-55, då fortfarande under Ekered Storegården. Efter laga skiftet ligger den på Torp Västergårdens mark. Troligen finns denna backstuga kvar till 1899 då Maria Kristina Johansdotter, som är skriven under backstugan i Slättholmen, dör.

Slättholmen, backstuga, "Halta Ingas"

Position 57.6301, 13.4998, enligt kartan 1899.

Ingen bevarad husgrund. Har nog försvunnit i samband med att vägen rätats. Enligt noteringar från torpinventeringen har Inga Kristina Holmberg bott här. I husförhörslängderna uppges hon vara låghalt. Men hon är i husförhörslängderna skriven under Fagerrydet ända till sin död 1923.

Östermans, torp och backstuga

Torpet: Ca 1790-1916

Backstugan: Ca 1836- 1897, eventuellt längre

Position för torpet 57.6561, 13.5396. Ladugården låg nedanför nya vägdragningen. Källgrund ca 40 m öster om husgrunden. Finns med på kartan 1850 och även 1899. Skylt från torpinventeringen anger att det varit bebott till 1916. Johan Wilhelm Johansson och hans hustru Josefina Josefsdotter dör båda 1916 och hennes son Artur Ivar Johansson flyttar till Amerika samma år.

Position för backstugan 57.6571, 13.5396, tydlig husgrund. Backstugan finns med på kartan 1850 men ej 1899. Ingen skylt.

I mantalslängden 1793 finns "Torps backstuga" med. Där är en Österman skriven. Backstugan betecknas därefter "Östermans". 1799 dör Hans Österman på Östermans torp, 78 år gammal.

I husförhörlängden 1836-40 finns både torpet och backstugan vid Östermans. Backstugan är bebodd åtminstone till 1897 då Stina Johansdotter dör, men troligen något längre.

Även före 1850 låg både torpet och backstugan på Torp Västergårdens mark.

Lindströms, backstuga

Ca 1870-1888

Stugan finns med på kartan 1899, ungefärlig position 57.6507, 13.5293. Finns inte 1850.

Änkan Johanna Petersdotter med barnen Frans Edvard och Emilie Justina Lindström kommer 1876 från Möllefors i Gällstad och skrivs då i en stuga under Torp Västergården. Johanna är änka efter Carl Jonas Lindström, död 1876. Denne har tidigare varit ägare av 1/8 mantal i Växtorp Storegården och där startat manufaktursmedja med tillhörande kvarn och manufakturverk.

Johanna bor kvar här till 1888 då hon flyttar till sonen Frans Edvard i Hardemo i Örebro län. Dottern har flyttat dit tidigare, 1883. Oklart om någon bott i stugan efter Johanna. Före Lindströms verkar det troligt att Johanna Andreasdotter, änka efter Jöns Johansson som dött 1867, inhysts i denna stuga.

Olofsbo/Olsbo

Ca 1785-1840

I husförhörlängden 1808-12 finns Olofsbo med, backstuga under Torp Västergården.

1787 föds Johannes på Olofsbo, föräldrar är Jan(?) Jonsson och Stina Svensdotter. Finns med i mantalslängden 1800. I mantalslängden anges "Olsbo bst, torp under uppodling".

I husförhörslängden 1836-40 är Johannes Jönsson införd under Olofsbo. I nästa husförhörslängd 1841-49 finns han under Olofstorp. Det verkar vara så att torpet byter namn. Troligen flyttas även torpets byggnader eftersom Olofsbo i skifteshandlingarna är ett område som ligger väster om Olofstorp, men utan byggnader.

Olofstorp, torp/gård

Ca 1840-1866, sedan gård

Torpet Olofstorp finns med på skifteskartan 1850, positionen är ungefär samma som idag, 57.6491, 13.5324. Genom hemmansklyvning av Torp Västergården 1866 blir Olofstorp en självständig gård.

Även före 1850 låg detta torp på Torp Västergårdens mark.

Olofstorp, torp

1863-1937.

Position 57.6489, 13.5341. Skylt finns. Ladugården låg 20 m norr om huset, flyttad till Långared.

Torpet kallades "Antona" efter siste torparen Anton Johansson som flyttar från torpet efter hustruns död 1918. Därefter bor snickaren Axel Leander Johansson här till 1920 och sedan Betty Augustsson med döttrar till 1937. Niklas Larsson tycks vara den förste torparen här, kommer hit 1863.

Finns med på kartan 1899 men ej 1850.

Kärrabo, torp, gård

Torp 1864-1882, från 1912 gård

Kärrabo nämns första gången i husförhörslängden 1861-73. Johannes Andersson och hans hustru Liska Andersdotter kommer hit 1864 från Kvarntorpet. De anges som "inhyses". Något senare i samma längd införs "Torp brukas av Soldat Torell under Torp". 1882 flyttar Amandus Johansson med familj till Hulared och ingen skrivs här därefter utom 1893-94 då Johan Emil Svensson med familj skrivs under Kärrabo. På kartan 1899 finns endast en ladugård här.

1912 köper Wilhelm Herman Ehn 1/20 mantal av Torp Västergården. Området utgörs åtminstone delvis av det gamla torpet Kärrabo och i församlingsboken 1900-1926 införs på nytt Kärrabo, nu som namn på denna del av Torp Västergården.

Svedjorna/Nybygget, backstuga, torp, gård

Torpet/backstugan Svedjorna: Ca 1824- 1891.

"Nybygget" under Torp Västergården finns första gången nämnt i husförhörslängden 1824-27. I husförhörslängden 1830-35 kallas torpet för "Nybygget Swedjorne", finns sedan med under namnet Svedjorna t o m husförhörslängden 1888-99, då som backstuga. Jonas Andreasson dör där 1889 och hans hustru Johanna Andersdotter 1891.

I skifteshandlingarna 1850 kallas torpet för Nybygget. Vid hemmansklyvning av Torp Västergården 1876 bildas en ny gård som bland annat omfattar torpets mark. Svedjorna/Nybygget blir då en självständig gård, 1/12 mantal, som ägs gemensamt av J A Jonasson och C A Jonasson. De har köpt 1/12 mantal 1875. Beteckningen Svedjorna för gården införs i församlingsboken 1900-1936.

Torpet låg ca 50 m norr om nuvarande hus, som har positionen 57.6600, 13.5398.

Även före 1850 låg detta torp på Torp Västergårdens mark.

Halleberg/Halledal, Torp Västergårdens soldattorp

Position 57.6352, 13.5255.

Soldattorpet kallas Halleberg i kyrkböckerna på 1700-talet, bl a i husförhörslängden 1759. I husförhörslängden 1841-49 är det istället en backstuga som ligger öster om soldattorpet som kallas Halleberg. Namnet Halledal införs i husförhörslängden först 1905 då soldattorpet har friköpts.

Halleberg, backstuga

Ca 1810(?)- ca 1850.

I husförhörslängden 1841-49 anges namnet "Halleberg" för en backstuga under Torp Västergården. Stugan finns med på skifteskartan 1850, ungefärlig position är 57.6346, 13.5266.

Backstugan finns med utan namn i föregående längd. Redan i längden 1811-18 finns en backstuga upptagen i anslutning till Torps soldattorp. Där skrivs då avskedade soldaten Joh. Stenberg med hustru. Den fungerar då och senare som bostad för avskedade soldater och soldatänkor. I längden 1850-55 nämns inte backstugan, kan dock ha funnits kvar som bostad för avskedade soldaten Olof Sten som någon gång under perioden skrivs på "Socknens slut".

Backstugan låg alldeles intill den mark som tillhörde soldattorpet. Namnet Halleberg avsåg från början troligen området där soldattorpet låg och kanske även där backstugan byggdes.

Under Torp Östergården

Rylyckan, torp

Ca 1865-1904

Position 57.6348, 13.5132, tydlig husgrund. Ladugården låg strax norr om boningshuset, revs 1965. Skylten från torpinventeringen borta men stolpen står kvar.

Rester av jordkällare, position 57.6356, 13.5124.

I husförhörslängden 1861-73 förs torpet Rylyckan in. Där skrivs då Svening Anderson med familj. Svening dör 1896 och hans hustru Agneta Johansdotter 1904.

Torpet finns med på kartan 1899 men ej 1850.

Brännängen, torp

Ca 1820- ca 1835?

Position ungefär 57.6337, 13.5161. Positionen beräknad utgående från skifteskartan 1850. Före skiftet hörde torpet till Torp Västergården. Husplatsen finns angiven i beskrivningen men det finns inga hus markerade på kartan, torpet tycks ha upphört redan före skiftet

Brännängen förs in i husförhörslängden 1818-23 och finns bara med till och med husförhörslängden 1830-35. Eventuellt finns kanske stugan kvar lite längre som en backstuga utan angivet namn.

Södra Bokhultet, Norra Bokhultet och Hultet, torp, gård

Norra Bokhultet: Ca 1810- 1864, sedan gård

Södra Bokhultet: Ca 1785- ca 1865, sedan gård

Hultet: 1863?-1910?

Södra och Norra Bokhultet finns båda med som torp på kartan 1850, kallas i skifteshandlingarna Bolhultet. Vid hemmansklyvning av Torp Östergården 1866 blir båda dessa torp självständiga gårdar. Då blir även det som kommer att kallas Hultet en liten gård (1/128 mantal). Oklart om Hultet existerat som torp före 1866. Peter Johansson förs in under Torp Östergården 1863 som ägare av 1/128 mantal. Hultet upphör som egen gård 1904. Claes Bonander, som äger Södra Bokhultet, köper då Hultet. Kanske Anna Stina Olausdotter är inhyst i Hultet här fram till 1910.

Där Hultet legat finns idag en välbevarad källare i position 57.6507 13.5465. Huset har legat strax söder härom.

2021-05-16

Södra och Norra Bokhultet låg på samma platser som idag, position 57.6465, 13.5471 respektive 57.6476, 13.5475.

På kartan 1899 finns alla 3 med, angivna som gårdar.

Det är svårt att reda dessa torps tidigaste historia.

I husförhörlängden 1808-12 finns backstugan Bokhult under Ekered Storegården. I nästa husförhörlängd kallas stugan/torpet för Bolhult. Här finns både 1808-12 och 1811-18 bl a änkan Maria Bengtsdotter. Hon har varit gift med Johannes Larsson som dör 1793, 52 år gammal, på Bokelund. Deras son Gunnar föds 1786 på Bokhult och dör 1791 på Bokhultet. Dottern Maria föds 1790 på "Boklund" och dör 1792 på Bokelund. Bokelund finns med i mantalslängden 1793 och anges då ligga under Ekered. Det verkar vara ett och samma ställe som kallas Bokelund, Bokhult och Bolhult.

Men i husförhörlängden 1808-12 är Bokelund ett annat torp under Torp. Och i husförhörlängden 1818-23 har detta torp bytt namn till Fröjdelund. Det går inte att avgöra om det är två olika torp som kallas Bokelund eller om det hela tiden är ett och samma torp.

Och dessutom införs i husförhörlängden 1811-18 en backstuga Bohult under Borrarp! Denna backstuga blir sedan torp och byter i husförhörlängden 1836-40 namn till Bokhultet, fortfarande under Borrarp. Och i samma längd kallas torpet under Ekered på nytt Bokhultet.

Södra Bokhultet är det torp som legat under Ekered före 1850. Och troligen är Bohult/Bokhultet under Borrarp identiskt med Norra Bokhultet.

Fröjdelund, torp, senare gård

Finns med som torp 1850. Blir självständig gård vid hemmansklyvning av Torp Östergården 1871. Torpet låg söder om nuvarande plats. Position för torpet 57.6474, 13.5383.

1871 ligger boningshuset fortfarande kvar på den gamla platsen medan ladugården flyttats och ligger ungefär på nuvarande plats.

Före skiftet 1850 låg Fröjdelund på mark som var samfälld för Storegården, Månsagården och Torp Västergården.

Fröjdelund nämns första gången i husförhörlängden 1818-23. Peter Olofsson och hans hustru Karin Bengtsdotter som skrivs här, är i föregående husförhörlängder upptagna under Bokelund. Även när de vigs 1800 och när dottern Maria föds 1802 anges de bo på Bokelund. Det förefaller att vara så att torpet byter namn. från Bokelund till Fröjdelund.

Farmora, backstuga

Ca 1890-1931

Position 57.6491, 13.5456, ingen tydlig husgrund. Finns med på kartan 1899.

Stugan var undantagsstuga för Peter Johansson Bonanade och hans hustru Maria Stina Magnusdotter samt deras dotter Ida. De flyttar dit omkring 1890, då de överlåter gården till sonen Klas Wilhelm. Peter dör 1899, Maria Stina dör 1915 och dottern Ida flyttar till Ålderdomshemmet 1931.

Det förefaller naturligt att Hugo Bonander, som var född 1904, och hans syskon kallade stugan "Farmora".

Skantås, torp, gård

Ca 1780- 1871, sedan gård.

Finns med som torp på kartan 1850. Blir självständig gård vid hemmansklyvning av Torp Östergården 1871. Samma position som idag, 57.6564, 13.5330.

Finns med i mantalslängden från och med 1780. I mantalslängden 1836-40 finns både torp och backstuga här. I mantalslängden 1850-55 anges namnet på backstugan till "Dungen".

Skantås ligger även före skiftet på Torp Östergårdens mark, men anges i såväl mantalslängder som husförhörslängder ligga under Borrarp. Detta beror säkert på att det är samma ägare till Torp Östergården som till Borrarp

Under Borrarp

Kartan 1709 visar fyra torp på Borrarps enskilda mark, Hulugården, Ledsgården, Enet och Hästhagen. I mantalslängderna anges Enet och Hästhagen som oskattelaga torp. Ledsgården och Hulugården upptas däremot till 1/8 mantal vardera i några längder på 1600-talet. Båda dessa har troligen från början varit gårdar som tidigt uppgått i Borrarp. I mantalslängden 175 anges för Hulugården, Ledsgården och Enet "Under Säteriet Borrarp" och finns sedan inte med i mantalslängderna. Torparna på Ledsgården och Hulugården flyttas till Hökhult . Torpen kan sedan ha funnits kvar som bostäder för tjänstefolket på Borrarp.

Hulugården

- 1758.

Torpet ligger på Borrarps enskilda mark och finns med på kartan 1709. Position beräknad från kartan är 1709 är 57.6205, 13.5211. I mantalslängden 1758 uppges Jon Andersson ha flyttat till det nya torpet Hökhult. Han torde ha varit den siste torparen i Hulugården. 1759 uppges Hulugården brukas under Borrarp och finns sedan inte med i mantalslängderna.

Ledsgården

-1857

Trolig position 57.6219, 13.5261. Positionen stämmer med kartan 1709. På motsvarande sätt som för Hulugården uppges Petter Esbjörnsson i mantalslängden 1758 ha flyttat till Hökhult och att Ledsgården brukas under Borrarp. Sannolikt är sedan Ledsgården bostad för tjänstefolk på Borrarp för i husförhörslängden 1808-12 uppges Ledsgården vara torp under Borrarp.

Ledsgården finns sedan med i husförhörslängderna till och med längden 1850-60, i slutet som backstuga. 1856-57 dör hela familjen som då "inhyses" i backstugan Ledsgården. Mannen Gustav Andersson, "fattighjon", dör 1856-05-25 på lasarettet i Borås. Äldste sonen Johan Axel, 15 år, dör 1857-03-14. Dödsorsak anges inte. I september dör de tre yngre barnen Salomon, Anders Josef och Claes Wilhelm och sist modern Stina Johansdotter, alla i rödsot.

I mantalslängden 1793 upptas "Gårdstorpet under Borrarp": Eventuellt är det Ledsgården som avses.

Hästhagen, torp

- ca 1817.

Torpet finns med på kartan 1709. I bäcken ca 50 m söder om torpet finns en kvarn markerad på kartan. Detta torp skall inte förväxlas med ett nytt torp Hästhagen intill Skephult som uppstår senare på 1860-talet och inte heller med Ekered Storegårdens ryttartorp som också kallas Hästhagen under 1700-talet.

Position för skylt uppsatt vid torpinventeringen 57.6274, 13.5094, strax innanför nuvarande viltstängslet på höger sida om vägen från Borrarp till Hökåsen. Det finns ingen tydlig husgrund där. På 1970-talet fanns tydliga rester av en jordkällare men de är nu inte synliga.

Detta torp nämns sista gången i husförhörslängden 1811-18. Anders Petersson tycks vara sista torparen här, han och hans familj flyttar härifrån ca 1817.

Hästhagen vid Skephult, torp

1867-1890.

Position 57.6598, 13.5216 Ligger strax öster om Skephult. (Positionen bör kollas på nytt!) Rester av spismur syns. En gammal apel finns kvar. Prydnadsbuskar.

Torpet skrivs in 1867 i husförhörslängden då Johan August Johansson med familj kommer hit från torpet Laberg under Ekered Lillegården. Sista torparen här är Klas August Andersson med hustrun Jenny Charlotta Eriksson som flyttar härifrån 1900.

Finns med på kartan 1899. Finns inte 1850

Enet/Håkentorp, torp

-1758.

Torpet ligger på Borrarps enskilda mark och finns med på kartan 1709. På kartan och i kyrkböckerna kallas torpet Enet, i mantalslängderna kallas det även Håkentorp. Enligt kartan ligger det norr om nuvarande vägen från Borrarp mot Hökåsen, ca 350 m från väggkorsningen vid Borrarp. Ungefärlig position är 57.6245, 13.5125.

Enet upphör som torp samtidigt som Hulugården och Ledsgården. I mantalslängden 1758 anges siste Per Håkansson ha flyttat till Knestorp och att torpet brukas under Borrarp.

Kavlås/Johannislund/Johanslund, torp och backstuga

Torpet: 1808- 1902.

Backstugan: Före 1861- ? (Se nedan)

Här finns tre tydliga husgrunder kvar. I position 57.6480, 13.5694 ligger en husgrund där det syns rester av en liten källare under huset. Av kartan 1850 framgår att det är här som torpets boningshus legat. Och den grund som finns i position 57.6475, 13.5693 torde tillhöra backstugan. Den tredje grunden ligger strax norr om torpets husgrund i position 57.6481, 13.5694. På kartan 1899 tycks det här ligga ett uthus. Backstugan finns inte kvar då.

Johanslund finns med i husförhörslängden 1808-12. Torpet börjar kallas Kavelås i husförhörslängden 1824-27, tidigare Johanslund eller Johannislund. 1836-40 på nytt Johannislund, 1841-49 "Johanslund eller Kavlås".

Backstugan införs explicit längden 1861-73 men kan ha funnits tidigare.

1902 överges torpet då Oskar Alfred Johansson Skoglund med familj flyttar härifrån. Samma år dör änkan Agneta Andersdotter, fattighjon, på Kafvelås. Hon har med sin man bott i backstugan men oklart var hon bor vid sin död eftersom backstugan inte finns med på kartan 1899.

Baggebo, backstuga/torp

Ca 1810-1910.

Position för bevarad husgrund 57.6563, 13.5706. Möjligen rester av källare i position 57.6562, 13.5700. Finns med på kartan 1850 och 1899. I husförhörslängden 1808-12 skrivs Baggebo in vid Johannislund, i marginalen.

Anders Johan Johansson, f d torpare Baggebo dör 1910. Han är väl troligen den siste som bor där även om hans sonson John Oskar Fransson, född 1897, är skriven där till och med 1911.

2021-05-16

Före skiftet låg Baggebo på Kronogårdens mark.

Gaståsen, backstuga

Ca 1840-1876

Trolig husgrund i position 57.6247, 13.5441. Positionen stämmer väl med kartan 1850. Två gropar, kanske potatisgropar, finns nära husgrunden i position 57.6248, 13.5441. I position 57.6246, 13.5449 finns en tydlig grund, troligen efter ett uthus.

Backstugan Gaståsen införs i husförhörslängden 1841-49. Änkan Johanna Svendsdotter som flyttar därifrån 1876 är troligen den som bor där sist.

Surströmmen, torp och senare gård

Ca 1750-1920, därefter gård. Efter 1958 fritidsbostad.

Position 57.6683, 13.13.5398.

Namnet på torpet varierar. I kyrkböckerna inklusive de tidiga husförhörslängderna kallas torpet för Suhlströmmen/Sulströmmen. I husförhörslängden 1808-12 Susströmmen, och i husförhörslängden 1818-23 för Surströmmen. Senare växlar namnet mellan Sulströmmen och Surströmmen

Finns med som torp redan på kartan 1754 och är fortfarande markerat som torp 1899. Har därefter friköpts 1920. Nuvarande hus byggt ca 1930.

Torpet finns med i husförhörslängden 1751 men tycks inte finnas med i mantalslängderna förrän 1793. (Längderna för 1787-1792 saknas.)

De sista fast boende här var Gustav Einar Axelsson med familj som flyttar 1958

Svartebacken, backstuga/torp

1884-1901

Trolig husgrund finns i position 57.6656, 13.5384. 50 m norr om denna i position 57.6659, 13.5387 finns rester av en jordkällare. Torpet finns inte med på kartan 1850. På kartan 1899 tycks ett uthus finnas med. Men Maria Andersdotter är skriven här till 1901. Stugan Svartebacken skrivs in i husförhörslängden troligen 1884 då Hilda Maria Andersdotter skrivs här med sina barn.

Kullen, backstuga/torp

Ca 1846-1890.

Tydlig grund efter uthus eller ladugård i position 57.6610, 13.5314. Boningshuset har legat ca 15 m SV om ladugården, troligen utgör det stenröse som ligger i position 57.6609, 13.5385 rester av spismuren Torpet finns med på kartan 1899 men ej 1850.

Backstugan Kullen införs i husförhörslängden 1841-49. Torpet tycks vara bebott till 1890 då Amandus Johansson Haglund med familj flyttar härifrån.

Dungen, backstuga

Ca 1840- 1880.

I position 57.6596, 13.5296 finns ett stenröse som troligen är platsen för stugan. Stugan finns med på kartan 1850 men ej 1899. En liten åkerlycka finns dock kvar då. I position 57.6594, 13.5297 finns en grop som kan vara resterna av en enkel jordkällare.

Namnet Dungen anges i husförhörslängden 1850-55. I husförhörslängden 1841-49 finns stugan med som "Backstugan vid Skantås". Peter Jansson med familj bor här då. Han har tidigare varit torpare på Skantås. Troligen flyttar familjen till Dungen 1839-40 eftersom det då blir en ny torparfamilj på Skantås. Peter Jansson dör 1880 och Dungen försvinner sedan ur längderna.

Kopparhemmet, torp och senare gård

Ca 1765-1913, därefter gård

Position 57.6637, 13.5262. Finns med på kartan 1850, fortfarande torp på kartan 1899, senare friköpt. 1850 låg torpet lite norr om nuvarande läge, ungefärlig position 57.6643, 13.5261.

1850 finns det ytterligare en stuga här, position ungefär 57.6639, 13.5267. Avdelningen där den ligger kallas Kilaängen.

Torpet finns med i mantalslängden 1765.

Högalid, torp och senare gård

1864-1914, därefter gård

Position 57.6581, 13.5335. Finns inte med på kartan 1850, torp på kartan 1899, senare friköpt.

1864 flyttar Svenning Johansson med familj hit. De kommer från Ekered Lillegården. Det är första gången som Högalid ("Högelid") nämns.

Fagerrydet, torp och "lägenhet"

Torpet: Ca 1850-1913

Lägenheten: 1916-30

Två tydliga husgrunder är bevarade. Positionen för den äldre grunden som finns med på kartan 1899 är 57.6377, 13.5476 (Denna husgrund var okänd vid torpinventeringen.). Rester av jordkällare finns ca 10 m norr om husgrunden. På kartan 1850 finns inte detta torp. Det byggs troligen upp omedelbart efter laga skiftet dvs omkring 1850. Upphör som torp under början av 1900-talet. Erik Niord Haglund flyttar härifrån 1913.

Den andra husgrunden finns i position 57.6373, 13.5488. Skylt från torpinventeringen står i denna grund och anger att det varit bebott till 1930. Rester av jordkällare ca 30 m söder om denna husgrund.

1916 köper Johan Alfred Johansson ett område på drygt 5 ha från Borrarp (fastighetsbeteckning Borrarp 1:8). Vid denna tidpunkt betecknas en sådan friköpt fastighet, som inte blir mantalssatt, för lägenhet. Lägenheten Fagerrydet/Fagered införs i husförhörslängden 1916 då Johan Alfred Johansson med hustru flyttar hit. Han dör 1930-01-03.

Grindstugan, backstuga

Ca 1875(?)-1930(?)

Position 57.6228, 13.5295. Finns med på kartan 1899 men ej 1850.

Enligt Karl Larsson på Ods Kvarn användes Grindstugan som bostad för ogifta arbetare vid Hjalmafors bruk. Hans far Emil Larsson bodde där innan han gifte sig. (Kent Andersson, Järnets män) De som bor i Grindstugan redovisas under Hjalmafors i husförhörslängderna.

1901 flyttar Johan August Johansson med familj hit från Målek. Sonsonen Gustav Vilhelm Dallöf, född 1895, skrivs in hos familjen 1902 och enligt inflyttningslängden flyttar han till Grindstugan. Detta är lite motsägelsefullt eftersom Johan August uppges vara torpare men det finns inget annat som tyder på att Grindstugan varit annat än backstuga. Kanske har familjen bott i Grindstugan men brukat Kvarntorpet. I vilket fall som helst bor han i Grindstugan vid sin död 1920 hustrun Johanna Johansdotter tycks bo kvar här till 1930 då hon flyttar till Mossebo.

Skylt finns från torpinventeringen. Anger att stugan varit bebodd till 1920(?)

Gullbacken, torp/backstuga

Ca 1845-?, sedan fritidshus.

Position 57.6266, 13.5414.

Backstugan Gullbacken införs i husförhörslängden 1841-49.

Sjölund

Ca 1859-1903(?)

Position 57.6160, 13.5212. Tydlig husgrund. Finns med på kartan 1899.

Torpet Sjölund finns med i husförhörslängden 1856-60. Införs troligen 1859.

Karl Svensson dör 1898. Kanske hans dotterdotter Alfrida Teresia (född 1881) bor här till 1903, hon står som inhyses under Borrarp.

Lunden/Lund

Ca 1740?- ca 1805

Torpet finns med i mantalslängden 1744. Det finns med i mantalslängderna till början av 1800-talet men nämns inte i husförhörslängden 1808-12.

Läget är okänt, men det har legat på Borrarps enskilda mark eftersom det inte finns med på kartan 1754. Det verkar troligt att det är en föregångare till Sjölund och har legat någonstans i samma område söder om Borrarp.

Ögärdet/Ödegärdet, "kronoödetomt" och torp?

Ögärdet ligger i Grönahögs socken men marken hör nu till Borrarp. På kartan 1899 har sockengränsen dragits så att Ögärdet hör till Dalstorp.

Position för husgrund 57.6551, 13.5793. Torpinventeringsskylt uppsatt av Grönahögs hembygdsförening. Denna husgrund hör till torpet/backstugan som låg här i slutet av 1800-talet. Märkligt nog finns detta hus inte med på den häradsekonomiska kartan 1899.

Ca 50 m NV om husgrunden i position 57.6556, 13.5800 finns ett större stenröse som ligger på en plåtå som inte verkar naturlig. Röset verkar ligga omkring en jordfast sten. Finns inte med i fornminnesregistret.

Det finns en karta från 1736 då gränserna för "kronoödetomten Siörbo" bestäms. Det gamla namnet på Ögärdet är alltså Sjöbo. På kartan finns en markering som "utvisar en plan som synes och berättas varit tomtställe". Den utpekade tomten har troligen legat nära position 57.6559, 13.5784. I ungefär öst-västlig riktning finns en låg stenmur eller vall. Den slutar vid en grop i position 57.6560, 13.5781. Denna kan vara en följd av den markberedning som gjorts men förefaller vara för djup för att den skall vara förklaringen. Parallellt med nuvarande traktorvägen finns en hålväg som är markerad med lämnade högstubbar.

Kvarnar, såg och smedjor

I Jälmån fanns tidigt "mjölkvarnar och sågvarnar". Några låg under Borrarp, andra hörde till Växtorp. Under industriepoken, som började 1859 och pågick till ca 1889, kom allt att ha samma

ägare och i praktiken lyda under Borrarp. Stocken, Kvarntorpet, Hjalmafors och Spiksmedjan beskrivs i separata dokument.

Under Hökåsen

Hökhult, torp, backstuga

1757-1812

Position 57.6340, 13.4970, beräknad för den backstuga som finns med på kartan 1899. Nu uppodlad mark. Mycket välbevarad källare i position 57.6332, 13.4934.

Hökhult införs i mantalslängden 1758, "nytt torp Hökhult". Hökhult verkar redan från början ha varit två torp. I mantalslängden 1758 skrivs här Jon Andersson som kommer från Hulegården och Petter Esbjörnsson som kommer från Ledsgården. Troligen har de två torpens byggnader legat tillsammans. På kartan 1850 finns två ladugårdar (ovanligt långa för att höra till torp) men enbart ett boningshus omkring en gårdsplan.

Någon gång mellan 1841-49 försvinner torpen ur husförhörslängden. Den ene torparen flyttar, den andre, Andreas Jönsson, skrivs som inhyses. Av längden 1850-55 framgår att han flyttat till Skogen där han blir torpare.

Ett av torpen i Hökhult finns nog kvar som bostad för "hälftenbrukare" av Hökåsen. I husförhörslängden 1874-87 skrivs på nytt torpet Hökhult in och torpare blir då den tidigare hälftenbrukaren Olaus Andersson. Före 1887 blir sedan Hökhult backstuga. Den finns kvar till 1912 då Olaus änka Maria Stina Isaksdotter dör.

Hökhult ligger på mark som före 1850 var samfälld för Borrarp, Ågården, Hökåsen och Lillegården och anges i längderna som torp under Borrarp.

Inhuggna årtal

(Hör inte hemma här, men får stå här tills vidare.)

Vid Oset är årtal inhuggna i 5 stenblock. Positonen är 57.6038, 13.5149. De flesta årtalen ligger något under 2018 års lägsta vattennivå. För en del av årtalen finns även initialer som anger vem som huggit in årtalen. Följande årtal finns inhuggna:

1947 KL

1901 AN

1899 AN

1889 IMS, första bokstaven är högst osäker kan vara S, se nedan

1886 AGS

1868

1826

1815

Dessutom finns ett svårläst årtal, troligen från 1810-talet. Möjligen finns ytterligare ett årtal på samma block.

KL står för Karl Larsson

AN står troligen för Axel Fritjof Nyström, mjölnare vid Oset 1899-1903.

?MS står troligen för Salomon Magnusson, mjölnare vid Oset 1882-1889

AGS står troligen för Johan Adolf Gustafsson som är dräng vid Oset 1883-1886.

Vid Strand, position 57.6077, 13.5222 finns initialerna KH inhuggna ca 25 cm över 2018 års lägsta vattennivå. Inget årtal anges. En gissning är att KH står för Karl Hagström.

2018 års vattennivå är markerad med en inhuggning av Ingvar Alf: "I ALF" och årtalet med romerska siffror.